

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

XI. De successionibus ab intestatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

NOTATIO in Tit. 10.

a *Reſtē ſentiunt*, qui hunc textu deſumptum ex cap. Cū eſſes Ext. De teſtament. ſolū obtinere putant in ditionibus Eccleſia Romana & in foro Eccleſiaſtico: non autem in terris Imperii, in quibus Civile ſervandum eſt, ſicut videre eſt apud Iulium Clarum §. Teſtamentum quæſt. 57. Nam & ejuſdem cap. Cū eſſes deſiſto directa eſt ad Episcopum Huiſenſem: qui & in temporalibus ſubjectus eſt Romano Pontifici Nec movet Lex divina: In ore duorum vel trium teſtium, &c. cuius nominis textu in d. cap. Cū eſſes, & extat Deuter. 17. & 19. cap. quia hæc lex eſt veteris Teſtamenti, cuius præcepta per mortem Chriſti abolita ſunt, quemadmodum notavimus ad tit. 2. ſuprà lib. 1. Neque impedit, quod Chriſtus eadem lege uſus fuerit in novo Teſtamento, Matth. 23. Non enim idcirco eſt lex novi Teſtamenti: idque ex eo patet, quod tradidit D. Thomas in 2. quæſt. 103. art. 3. ad 2. Dicendum, inquit, quod mysterium redemptionis humani generis completum fuit in paſſione Chriſti, unde tunc Dominus dixit: Consummatum eſt: ut habetur Ioan. 19. & idē tunc tot aliter debuerunt ceſſare legalia, jam veritate eorum consummata: in cuius ſignum in paſſione Chriſti velum templi legitur eſſe ſciſſum, Matth. 27. & ideo ante paſſionem Chriſti, Chriſtopradicante & miracula faciente, currebant ſimul Lex & Evangelium, quia iam mysterium Chriſti erat inchoatum, ſed nondum consummatum, & propter hoc mandavit Chriſtus Dominus ante paſſionem leproſo, ut legales ceremonias obſervaret. Hæc D. Thomas. Hæc notanda ſunt ad multorum Canonum declarationem, & conciliationem. Quod igitur ſummus Pontifex in d. cap. Cū eſſes, & in c. Relatum 11. Ext. eod. legem veteris Teſtamenti adduxerit, id factum eſt confirmandæ deſiſſionis ſuae cauſâ: alioqui ſi eandem legem tamquam divinam adhuc vigere exiſtiſſet, fructuâ conſuiſſet præter teſtes adhibendum eſſe præſbyterum.

b Hic textus loquitur de relictis ad primam cauſam, in qua ſufficiunt tres, vel duo teſtes, juxta d. cap. Relatum, Virum idem obtineat in ditionibus Imperii, vide Panorm. & Covarr. ad d. cap. Relatum, l. i. Clarum §. Teſtamentum quæſt. 6. Tiraqueſ. de privileg. pie cauſæ, privileg. 1. & Iaſon. ad l. 1. num. 22. C. De factol. Eccleſ.

g Non tamen neceſſe eſt, integram legitimam liberam relinqui, ſed ſufficit pars ejuſ relinqui titulo inſtitutus, ut deinde ad ſupplementum agatur, §. hæc autem diſpoſuimus Novell. 115. Ut cum de appellat. cognoſc. l. Omnimodo 30. & l. Scimus 36. C. De inoffic. teſtam.

d Non dubium eſt, utramque deductionem & legitimam & Trebellianicam locum habere in ditionibus Romana Eccleſia quoad utramque jurisdictionem ſubjectis Sed quoad ditionem Imperii, res contentions non caret, de qua vide Iaſon. ad l. Filium quem 14. num. 6. C. D. Eccleſ. ſam. Caſtrani. ad l. Jubemus. 6. num. 2. C. Ad SC. Trebell. & Covarr. ad cap. Raynucius §. 11. num. 10. De teſtam. Textus verò hæc de re ſunt in d. l. Jubemus, in d. l. Filium quem, in §. 1. verſ. licebit in reliquam Novell. 18. de triente & ſemiſſe & in §. quamobrem Novell. 39. de reſtitutione & ea quæ parit.

e Vulgaris ſubſtitutio ita dicta eſt, quod ea à quolibet & cuilibet fieri poſſit; quod & ipſa vox, vulgaris, indicat. Idem à jure introducta eſt, ne facta caducâ inſtitutione hæredis, ut quia inſtitutus adire hæreditatem non vult, aut non poteſt, teſtator contra voluntatem ſuam decedat in teſtato Nam deſiciente inſtitutione locum habet ſubſtitutio, & totam teſtamenti cauſam ſuſtinet Pupillaris ſubſtitutio ideo recepta eſt, ut pupillus, qui ſibi ob deſectum ætatis teſtamentum facere non poteſt, hæredem habeat in bonis ſuis, quem pater in teſtamento ſuo ipſi nominaverit, l. 1. & l. 2. D. De vulg. & pupill. & Inſtit. eod. m. tit.

DE SUCCESSIONIBVS AB INTESTATO.

TITULUS XI.

§. 1. Quis dicatur intestatus.

In teſtato is dicitur, qui aut omnino teſtamentum non fecit, aut non jure fecit, aut id quod fecerat, ruptum irritumve factum eſt, aut nemo ex eo hæres extitit, Inſtit. De hæred. qua ab in teſt. deſer. in princ.

§. 2. Qui succedant intestato.

Hujus itaque bona primò deficiunt liberis ſuis, id eſt, deſcendentibus, &, his non extantibus, adſcendentibus, deinde collateralibus: ut tamen fratres & ſorores, ſi quos habet in teſtato

cx 43

ex utroque parente sibi conjunctos, cum proximis gradu ascendentibus concurrant, *latè Nov. de hered. ab intest. Cæcilius* his omnibus deficientibus succedit vir uxori, & e contra, *l. unica Cod. Unde vir & uxor iungo ibid. Auth. Prætoræ & Nov. §. 1. & 117. unde desumpta est, & postremò fideus, l. 1. & l. 4. C. De bonis vacant. junctâ d. l. unic.* Quod attinet ad bona allodialia Nam in feudalibus alius ferè successiois ordo est, *ut videre est in cap. 1. de natura success. feud. in cap. 2. de success. feud. & alibi in libris Feudor.*

§. 3. Clerico intestato qui succedant.

Et hæc quoad successionem in bonis secularium. At Clerico intestato succedunt liberi, si quos ex legitimo matrimonio antè procreavit: deinde ex copulangiis; & his deficientibus, Ecclesia sive alate, cui inservivit, *can. fin. xii. quæst. 5. cap. 1. & ibi DD. Ext. De success. ab intest. §. si quis autem Episc. Novel. de Eccles. titulu. facit. can. Simi manifesta xii. quæst. 1.* Idque in bonis propriis ipsius Clerici. Quæ enim prospectu Ecclesiæ ad eum pervenerunt, non hæredibus ejus deferuntur, sed collegio clericorum; aut si separatim extra collegium bona illa possidebat (ut Episcopus, Parochus & similes) ejus successoribus. *cap. Relatum 12. De testam. cap. fin. De off. ord. in 6. & Statutum 7. De elect. in Clement. & cap. 2. eod. in Extravag. Ioan. XXII.*

§. 4. In Capitula, aliosque, qui Episcopi aut aliorum defuncti bona occupant

Hinc illa Bonifacii VIII. Constitutio in Capitula, aliosque, qui defuncti Prælati bona occupant: Quia, *inquit*, sæpè contingit, quòd Cathedralibus & regularibus ac collegiatis Ecclesiis vacantibus, Capitula, conventus, Collegia & singulares earundem persone bona à Prælatibus ipsarum dimissa vel vocationis tempore obventientia, quæ in utilitatem dictarum Ecclesiarum expendi, vel futuris deberent successoribus fideliter reservari, occupant, inter se dividunt, subipiunt, dilapidant, dissipant & conlumunt, in earum grave dispendium & jacturam: Nos ipsorum casus reprimere, ac Ecclesiarum indemnitate præcavere volentes, decernimus, ut hi, qui præmissa de cætero præsumpserint, eo ipso sint & tandem maneat ab officio & beneficiis quibuscumque suspensi, donec plenè restituerint quicquid de bonis præceperint supradictis; Non obstantibus quibuslibet privilegiis vel indulgentiis, aut consuetudinibus, constitutionibus vel statutis, juramento, confirmatione Sedis Apostolicæ, aut alia quacumque firmitate vallatis; quæ omnia quoad hoc auctoritate Apostolicæ revocamus, cassamus & irritamus, ac nullius deinceps volumus esse firmitatis, *text. est in cap. Quia sæpè 40. De elect. lib. 6. adde can. Quoniam quidam dist. 75. can. illud cum can. seq. xii. quæst. 2.*

DE SEPULTVRIS ET CANONICA PORTIONE.

TITULUS XII.

Hic subsequenter de sepulturis videamus, quæ pio & probato majorum more in Ecclesiis vel monasteriis, aut eorum cæmeteriis exercitari solent, *cap. 3. Ext. hoc tit. can. Non assimemus, in fine can. Cum gratia xii. quæst. 1. quibus loc. & ratio redditur.*

§. 1. Sepultura electio cuiuslibet libera, exceptis impuberibus.

Liberum est autem cuiuslibet, quo velit loco, sepulturam sibi diligere, *cap. 1. in verbis, nulli tamen negamus, & cap. Cum super 8. Ext. eod. c. 2. §. fin. eod. in 6. ad c. ut & uxor inconsulto marito, & filius sine assensu patris sui, hanc potestatem sibi vindicant, cap. De uxore 7. Ext. eod. in 6. Nisi sit filius impu-*

bes, cui propter defectum iudicii pater sepulturam elegit, si id ferat loci consuetudo; alioqui cessante in sepulchro majorum suorum, vel in parochiali Ecclesia humandus est, *d. cap. penult. adde §. ubi itaque §. inf. eod.*

§. 2. Item exceptis Religiosis.

In Religiosis sequimur præscriptum Bonifacii VIII. quod ita habet: Religiosi nisi à propriis monasteriis a dco forsitan sint remoti, quòd ad eam cum moriuntur, commodè portari non possunt, nequeunt (cum velle vel nolle non habeant) sibi eligere sepulturam; sed sunt apud sua monasteria tumulandi, *text. est in can. fin. eod. in 6.*

§. 3. Els.